Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Drei Vorlesungen in Rom - Cod. Ettenheim-Münster 196

Lugo, Juan

[S.l.], 1632-1633

Sectio IV.

urn:nbn:de:bsz:31-116360

Visual Library

cordiam e benignitatem erga bruta, qa nimirum ex ipso obto e bona illa liberalitas erga bruta, sicut obiectivae etiam ht aliquam malitiā torquere sine cā canem e afferre illi acerbum dolorem, qd meritò, vt peccatum veniale damnat Lessig lib. 2 de Iustitia cap. 9. dubitat 1. vbi eam malitiam e bonitatem ee pôe erga bruta colligit ex multis Scripturae locis.

SECTIO IIII.

Explicatur magis doctrina praecedens solutione aliquarum difficultatum.

Contra hanc nrām doctrinam, qua bonitatem e malitiam moralem explicuimq, opponunt plura recentiores, qui volunt totam bonitatem moralem obiectivam consistere solum in eo qd obtu sit dignum amore naae intellectualis, qua nunc breviter dissolvemus. Primò arguunt: qa si bonitas moralis obiectiva consistit in praeponderantia respectu boni oppositi, vel hoc intelligitur de praeponderantia in rāoe boni vtilis, vel delectabilis, vel honesti; n pt intelligi de praeponderantia in rāoe boni vtilis vel delectabilis, nam eleemosyna data indigenti ab illo qui magis indiget vtilior eet ipsi danti & illa donâo n e vtilior quā eet retentio. vitius obtu turpe praeponderat castitati in rāoe delectabilis & illa praeponderantia debet intelligi in rāoe boni honesti & vtrumq extremum debet ee honestum, n e. pt hoc ee magis honestum quam illud nisi vtrumq sit honestum & castitas e honesta qa turpitudo ht minorem honestatem, qd tn falsum e absurdum e, turpitudo e. nullam ht honestatem.

2do arguunt: qa n pt hoc bonum praeponderare bono opposito in rāoe honesti nisi ipsum in se supponatur prius honestū, sicut prius e corpq ee quantum quam ee magis vel minus altero in rāoe quanti, e prius e vnum corpq ponderare quam praeponderare alteri & prius erit hoc obtu ee in se bonum e honestum quam praeponderare alteri in rāoe honesti, ideo e. praeponderat alteri qa in se e tantum vel tantum bonum & antecedenter ad praeponderantiam ht iam honestatem obiectivam.

Tertio arguunt: qa Matrimonium ht honestatem obiectivam, e tn n praeponderat virginitati opposita, sed potius superatur ab illa & honestas obiectiva n consistit in illa praeponderantia.

Haec argta n opponerentur si considerarentur attentè verba nrae doctrinae. ad 1mam nunquam diximq bonitatem moralem obiectivam ee praeponderantiam in rāoe boni honesti, sed

consistere

considere in eo q̄d illud obtu hat tantam bonitatem raōe cuius dignū
sit amore humano, & aliunde obtu oppositum n̄ hēt talem bonitatem
ob quam sit necessario amandum, q̄d totum antecedit ad præponderan=
tiam, concedimus &. obtū honestum in se habere tantum gradum boni=
tatis ratione quam sit dignum amore humano, adhuc a. n̄ illigitur honestum
donec comparetur cum bono opposito, qa bonitas honesta n̄ ē quæcunq
bonitas, sed quæ n̄ solum ē digna amore humano, sed etiam n̄ opponit
ut bonum necessarium. sicut e. excessus in quantitate supponit qui=
dem corpus in se quantum, sed addit comparaōem cum alio quanto q̄d
excedit ab hoc, sic bonum honestum supponitur quidem in se bonum
dignum amore humano sed addit comparaōem cum bono opposito a quo
n̄ necessario excluditur. quando vero petis: in quo gnre boni sit illa præ=
ponderantia obiectiua, dicimus n̄ ēē in gnre boni honesti complete
sumpti, hoc ē. completur per ipsammet præponderantiam, sed ēē in
gnre boni digni amore humano quodcunq illud bonum sit siue delecta=
bile, siue utile, siue q̄dlibet aliud, & pt appellari semihonestum
seu honestum inchoatiuè, nam ex duabus partibus quas includit bonum
honestum hēt iam unam nempe tantam bonitatem quæ sit digna amore
humano, nondum tn̄ illigitur ut honestum complete donec comparetur
cum bono opposito & appareat ab ipso n̄ necessario excludi.

Per q̄d tota pt etiam ad 2dam obiectionem.
Ad 3tiam nos n̄ diximus bonum obiectiuè honestum debere superare
absolute bonum sibi oppositum, sed debere habere tantum gradum
bonitatis raōe cuius etiam stante tota bonitate oppositi boni adhuc
sit dignum amore humano seu ita ut pōit resistere bono opposito,
ut supra satis clare explicatum ē.

Sed contra explicaōem illam rursus obyciunt primo: qa si
Matrimonium v: g: secundum rentiam præponderat activitati
virgi-nitatis, quæri pt: an illa retiōia sit raō boni honesti, vel non.
si non ē raō boni honesti, erit impertinens ad attribuendum Matrimo=
nium bonum moraliter, qa præponderare cum illa rentiā n̄ erit
præponderare in raōe boni honesti, ex quo tamen secundum nos desu=
mitur bonitas moralis obiectiua. si a. illa rentiā ē raō boni
honesti & secundum illam Matrimonium præponderat virginitati,
sequitur virginitatem n̄ ēē bonum honestum, vel certe Matrimo=
nium ēē maius bonum honestum quam sit virginitas.

Rx hanc obiectionem peccare ex illo duplici capite supra
insinuato. primo qa supponit nos dicere præponderantiam hanc debere
ēē in bonitate honesta, cum oppositum dixerimus scilicet præponderan=
tiam hanc debere ēē in bonitate digna amore humano seu raōe

intellectualis

intellectualis, quæ dignitas est pars bonitatis honestæ, hæc enim conflatur ex illa priori bonitate et ex præponderantia. 2do quia supponit quod præponderare sit habere maiorem bonitatem quam illud aliud cui præponderat, cum tamen nos expresse dixerimus non requiri eiusmodi præponderantiam moralem, sed solum quod obiectum habeat talem bonitatem quæ secundum se digna est amore humano et non excludatur necessario a bonitate opposita, potest autem non excludi etiamsi sit minus bonum, nam bonum ut 4 v: g: adhuc potest amari licet impediat bonum ut sex, cum tamen bonum ut sex non sit necessarium; et hoc modo se habet Matrimonium quod licet sit minus bonum quam virginitas, hæc tamen non est bonum necessarium, sicut est veracitas, quia ex carentia veracitatis sequuntur gravissima incommoda, quæ non sequuntur ex carentia virginitatis.

2do urgent: quia Matrimonium ratione bonitatis honestæ obiectivæ quam habet resistit activitati virginitatis ne excludatur a ratione boni honesti & est vera hæc propositio: ideo resistit illi quia est tale bonum honestum & prius natura est tale bonum honestum quam resistat, atque adeo antecedenter ad præponderantiam illigitur bonitas obiectiva honesta et moralis.

Ad hoc etiam constat ex dictis, procedit enim ex falsa illa suppositione quod resistentia sit per bonitatem moralem quam Matrimonium habet in se antecedenter ad resistentiam, diximus enim sæpe resistentiam fundari in tali gradu bonitatis digna amore nostro, quam Matrimonium in se habet, per quam adhuc non illigitur bonum morale obiectivum, donec comparentur cum virginitate, et appareat hanc non esse bonum necessarium, ita ut propter illam debeat omnino relinqui bonitas Matrimonij, et ex hac comparatione constituitur complete in ratione boni moralis obiectivi.

Et quidem loquendo de re ipsa negari non potest ab adversarijs, hanc præponderantiam seu comparationem cum obiecto opposito requiri omnino ad bonitatem moralem obiectivam completam. nam ministrare ægroto v: g: licet de se habeat bonitatem, nondum tamen illigitur bonum morale obiectivum complete, donec illigamus illud opus non opponi hic et nunc cum alio bono necessario, v: g: huic contra præceptum superioris, nam idem opus si impediat auditionem Sacri quando non illud ministerium ægroto necessarium, et Sacrum est præceptum, non erit bonum morale obiective & bonitas moralis obiectiva illius componitur partialiter ex hoc quod eius oppositum non sit bonum necessario amandum, si enim ex hoc non componitur intrinsece & etiamsi impediat auditionem necessariam Sacri retinebit totam bonitatem moralem obiectivam, quod quidem concedi non potest; omnes ergo fateri debent bonitatem illam moralem obiectivam completam componi partialiter ex carentia boni oppositi necessarij, quam carentiam

carentiam nos appellamus praeponderantiam modo supra explicato.

Poterit tn ee quaestio de noie: an illud complexum ex bonitate quam ht in se ministrare aegroto v: g: e ex carentia boni oppositi necessarij poit appellari unico vocabulo proportio ad naam nram seu dignitas affectus nri, atq adeo poimus simpliciter dicere bonitatem moralem obiectivam consistere in proportione cum naa raoali, hoc e, in dignitate amoris nri; nos e. superioribus insinuavimus dignitatem affectus nri ee antecedenter ad illud complexum e reperiri in obto aliquo etiam quando n e bonum morale obiectivum eo qd opponatur alicui bono necessario. sed in hoc, ut dixi, pt ee quaestio de noie e n multum contendendum, facile e. pt utrq loquendi modus usurpari, poimus e. dicere dignitatem affectus nri n ee totam bonitatem moralem obiectivam complete, qa ministrare aegroto de se ht tantam bonitatem qua sit dignum affectu nro, licet pp oppositionem cum auditione Sacri praecepta hic e nunc n poit licite amari, nam ee dignum amore nro n e qd hic e nunc poit licite amari, sed qd hat tantam vel tantam bonitatem in se quanta requiritur ut n vilescat naa intellectualis ex affectu circa illum, prout vilescit Imperator captando muscas vel volendo quid simile. sic e. quando concurrunt duo vel plures ad petendum beneficium Ecclesiasticum contingit oes ee dignos, e tn n poe hic e nunc conferri nisi uni eorum licite, qui e dignissimus, n qa coeteri n sint digni, sed qa opponuntur huic ~~cum~~ dignissimo. itaq ee dignum beneficio n e qd hic e nunc poit ei licite conferri, sed qd hat talem sufficientiam qualis requiritur ad exercendum illud munus absq indecentia. similiter ergo obtu ee dignum amore nro n qd hic e nunc poit licite amari, sed qd hat tantam bonitatem quanta sufficit ut n vilescat affectus noster si feratur ad illam, quam quidem bonitatem ht de se ministrare aegroto, licet hic e nunc n poit licite amari. e in hoc sensu diximus primam partem huius complexi ee qd obtum sit dignum affectu nro, hoc tn n sufficere ad completam bonitatem moralem nisi accedat 2da, hoc e, n opponi hic e nunc bono necessario.

31. Ceterum poet etiam usurpari ille alius modus loquendi si dicamus obtu n ee simpliciter dignum amore nro quando hic e nunc opponitur bono necessario, nam haec ipsa oppositio cum bono necessario e impedire v: g: auditionem praeceptam Sacri, e alio malum, ex cuius admixtione illud obtu redditur foedum e turpe hic e nunc, atq adeo hic e nunc n e dignum affectu nro, unde pt dici bonitatem moralem obiectivam converti cum dignitate affectus nri simpliciter e absolute, in quo sensu sic explicata vera erit sententia dicens bonitatem moralem obiectivam consistere adaequate in proportione obti ad naam raoalem.

coeterum

coeterum in hoc loquendi modo n̄ ē negandum q̄d præponderantia illa obiectiua supra explicata seu comparaõ cum bono opposito sit necessaria ad bonitatem moralem obiectiuam, ē ē. oīo necessaria ē pars intrinseca illiq; vt vidimq, nec p̄t explicari absq; illa præponderantia. nam si dicas bonitatem moralem obti ēē proportionem illiq cum nāa nrā, statim quæ= ram: per quid constituatur hoc obtū proportionatum cum nāa nrā seu dignum affectu nrō? si dicas per solam suam bonitatem intrinsecam quam in se. ht pscindendo a bono opposito; ɔstat ēē falsum, cum obsequium infirmo exhibitum n̄ sit bonum morale, quando impedit auditionem sacri præceptam, debes ergo fateri ɔstitui proportionatum cum nāa nrā seu dignum affectu nrō per vtrumq; scilicet per bonitatem suam ē per carentiam boni oppositi necessary, q̄d vtrumq; reddit illud obtū dignum simpliciter hic ē nunc affectu nrō.

Hæc dicta sīt occasione illorum argtorum quibq recentiores nram sententiam impugnarunt; addemq nunc alia quæ contra eandem fieri possūt. ē imprimis obyci p̄t: q̄a multa ex his obtis quæ afferunt bonum n̄ repugnans altori bono ē proportionatum nāæ nrǣ adhuc apud Patres appellantur vel mala vel certè n̄ honesta, Ē ad honestatem obti aliquid ɔtra hoc requiritur. Ans pbari p̄t ex Augustino ser 2 de sermone Dñi in monte cap. 34 ē 35. vbi ait n̄ satis ēē ad rectitudinem actionis fieri pp̄ huiq vitæ necessitatem sublevandam. Bernardq item serm. 26 in Cant. ait aliquos ēē qui scire volunt eo tm̄ fine vt sciant ē hanc ēē turpem curiositatem. S. Thomas 2da 2dæ q. 167 art. j dicit appetitū sciæ creaturarum n̄ referendo illum ad debitum finem cognitionis Dei n̄ ēē honestum, quam doctrinam sumpsit ex Augustino lib. de vera religione cap. 29 dicente hoc ēē scire frustra ē inaniter, ē idem Augustinus 4 ɔtra Julianum cap. 3. dixit virtutes quæ carnalibq delectaõibq vel quibuscūq commodis vel emolumentis temporalibq seruiunt veras n̄ ēē. ē S. Prosper lib. ɔtra Collatorem cap. 13 dit hæc opera ēē temporalis vitæ quæ tota ē damnaõis ē mortis. ē Petrus Diaconq lib. de Incar= naõe cap. 6 addit per grãam saluatoris nos liberari ab occupaõibq hu= iusmodi. S. Hieronymq epla 8 ad Augustinum quæ ē jj inter eplas Augustini, ē in illud Esaiæ 65: audite audientes me, hæc opera dicit nec bona nec mala ēēi ē deniq Artes 3 Ethic. cap. 8 dicit aggredi pericula pp̄ timorem alicuiq incommoditatis temporalis n̄ ēē actum virtutis, q̄a illud n̄ ē motiuum honestum.

Rs hæc obta dupliciter amari poē. jmō ɔsiderando solum affert. commoditatem temporalem vel delectaõem quam nrǣ nāæ: 2do regulando eam, bonitatem per raõem superiorem [dict] cum dignitate nrǣ nāæ raõalis, vt appareat an sint digna humano affectu.

jmo modo n̄ apparet in eis honestas, vt diximus, imo aliquando apparet inhonestas, q̄a multa ex illis h̄nt indecentiam, contrariam & improportionem cum n̄ra natura rationali, vel saltem ex defectu finis honesti quem debuissent habere ne sint otiosa, iuxta sententiam S. Thomæ negantem actus indifferentes in indiuiduo; at verò 2do modo possit honeste amari, & in eo sensu dixit idem Arist. 3 polit. cap. 4 forsan inest vita aliqua particula honesti, hoc e, vitam ipsam honeste amari & procurari, & S. Thomas in 2 dist. 40 art. 5. docet ad virtutem pertinere n̄ solum intendere bona ꝑtia sed etiam corporis in quantum n̄ e contrarium bono ꝑtiæ & rationis. q̄d idem a fortiori dici p̄t de appetitu sciæ quæ nobilior e & amabilior. adde tn̄ hæc bona secundum se n̄ ee tanti facienda vt appetantur cū contentione & conatu, sed cum maxima moderatione sicut ipsa bona moderata st, aliozuin appetitus erit vitiosus, & in hoc etiam sensu illigi possit PP. qui damnant appetitum sciendi ꝑp. merum scire, loquuntur e. de appetitu sciendi qui faciat hoiem vacare ab alijs occupationibus vt se totum dedat sciendi studio, quæ quidem cura maior e quam scia secundum se considerata mereatur, nisi referatur in alium finem superiorem cognoscendi Deum, iuuandi proximos &c.

Sed contra argui p̄t ex eo Deo, qui vult quidem oīa obta etiam infima vt mortem musca, pulicis &c. Ergo nullum obtu datur adeo vile q̄d n̄ sit dignum affectu Dei; si ergo n̄ vilescit amor Dei ex talibus obtis, minus vilescet affectus hois ex aliquo obto etiam infimo, & per consequens nullum erit obtu q̄d ex se n̄ sit dignum affectu n̄ro si aliunde n̄ sit prohibitum & opponat bono necessario. R̄. Deum illa obta infima velle ex fine excellentissimo, nam occidit muscam v: g: vt ostendat se Deum, vel vt concurrat cum cā 2da naali, vel ꝑ alios fines spectantes ad suam gloriam. sic etiam occidere muscas ex obedientia est obtu dignum affectu n̄ro.

Restat nunc explicandum id q̄d supra contra 3tiam sententiam opponebamus de reflexione, quæ videbat necessaria in cognitione vel volitione supra seipsam ad cognoscendum vel volendum obtu honestum. ad q̄d iuxta doctrinam traditam dupliciter R̄deri p̄t. jmo negando eam reflexionem fieri, cognitio e. jma solum repræsentat hoc obtu scilicet Deum vel eleemosynam v: g: decere fundamentaliter, hoc e, habere de se bonum præponderans & proportionatum cum dignitate n̄ræ naæ, & voluntas vult illud obtum ꝑp. illam bonitatem, in qua n̄ includitur ipsa volitio. quando vero urget eleemosynam n̄ decere nisi prout e libera, ac per consequens n̄ repræsentat vt decens repræsentatur vt e decens in quantum cognita & amata libere. R̄deri p̄t eleemosynam amari q̄a ipsa de se h̄t talem gradum bonitatis per quem sit digna affectu humano. Dices Ergo amatur q̄a e digna quæ amet & per consequens iam amor quo amatur h̄t seipsum pro obto. R̄deri p̄t concedendo jmam & negando 2dam seq; nam in voluntate p̄t ee duplex amor

eleemosynæ.

eleemosynæ; imo ē directꝰ tendens ad eleemosynam secundum se, n̄ comparando
illam cum nāā humana, & hic amor n̄ ē honestꝰ, hoc tn̄ amore etiam ut libero
ē digna bonitas eleemosynæ, tunc rursꝰ consideratur eleemosyna n̄ solum
secundum se sed prout ē digna illo jmo amore directo ē libero hōis, hoc ē,
comparare eleemosynam cum nāā humana ē judicare habere talem
bonitatem quæ merito possit allicere affectum humanum, & hæc cognitio
repræsentat honestatem obiectivam eleemosynæ, tunc sequitꝰ aliꝰ affectus n̄
solum liber sed honestꝰ quo amatur eleemosyna, qā ipsa talem bonitatem
quam hēt ē digna amore & affectu humano, & hic amor 2ꝰ ē quidem re=
flexꝰ sed n̄ supra se, sed supra amorem directum etiam liberum, qui tn̄ n̄
erat honestꝰ. quamvis ergo admittamꝰ aliquam reflexionem in cognitio=
ne & amore honesti ut honesti, n̄ tn̄ damꝰ reflexionem cognitionis vel voli=
tionis supra seipsam sed supra alios actꝰ directos.

Cæterum licet hæc responsio ~~hic~~ vr̄ nobis ē nr̄is actibꝰ possit for=
tasse sustineri, loquendo tn̄ in univ.um de opere honesto prout comprehen=
dit etiam Deum ē Angelos honeste operantes videtur adhuc restare difficul=
tas nec pōe vitari ōis reflexio actꝰ supra seipsum. nam Deus v.g. ut honeste
operetur necesse ē qd̄ provideat illud obtū habere bonitatem dignam affectu
ipsiꝰ Dei, n̄ pt. a. fieri hæc comparatio nisi Deus cognoscat dignitatem
& perfectionem infinitam suæ nāæ, quomodo ē. pt affirmari hoc obtū eē dig=
num affectu Dei nisi cognoscatur dignitas ē pfectio Dei cuiꝰ amore affir=
matur obtū illud eē dignum. cognoscit ergo Deus priꝰ se eē infinite per=
fectum & cognoscit se n̄ solum potentem operari libere sed etiam poten=
tem operari honeste, qā ~~honest~~ n̄ eēt Deus infinite pfectꝰ si n̄ posset operari
honeste licet posset operari libere. si ergo Deus cognoscit se infinite
pfectum debet cognoscere se potentem operari honeste, ē hoc quidem
cognitione distincta, n̄ ē. cognoscit Deus confuse se eē infinite per=
fectum, sed distinctissime videndo oēs suas pfectiones. unde indicium
illud Dei dicet sic: hoc obtū hēt bonitatem dignam affectu meæ nāæ
infinite pfectæ ē potentis operari honeste, consequenter a. affectus
divinꝰ habebit idem obtū hoc modo: volo hoc obtū qā hēt bonitatem
dignam affectu meæ nāæ ~~potentis~~ infinite pfectæ ē potentis operari
honeste. cum. a. operari honeste ex suprādictis sit velle obtū qā
bonitatem dignam suo affectu, consequens ē ut ille affectꝰ Dei dicat
explicite: volo hoc obtū qā ē dignum affectu meæ nāæ potentis velle
obtū qā dignum ē suo affectu; unde iam videtur ex illo affectu conce=
denda reflexio supra ipsum affectum honestum ut honestum.

Hoc ipsum argtm videtur fieri pōe etiam in Angelis, qui
cum comprehendat suam nāam ē suam pfectionem nālem necesse ē
ut quando Angelꝰ dicit: hoc obtū hēt bonitatem dignam affectu
nāæ

naæ meæ habentis tantam pfectionem, ibi etiam cognoscat suam naam ut potentem operari honestè, quæ certe ē maxima illius pfectio, alioquin ñ compararet illud obtu cum tota pfectione suæ naæ, nec pōt affirmare de illo q̄d sit dignum affectu suæ naæ, ñ pt ē. fieri comparaō certa, nisi a cognoscente totam pfectionem utriusq extremi. unde erit in nobis etiam videt necessario conce=dendum, q̄ hoc cognoscens honestatem obiectivam debeat aliquomo=do comparare illud obtu ad se ut potentem operari ñ solum liberè sed etiam honestè. nam si cognoscit obtu illud habere tantam boni=tatem ut ñ sit indignum sed dignum potius affectu naæ humanæ, eam cognoscit saltem confuse gradum pfectionis naæ humanæ, certum ē. ex. pfectionem naæ nr̄æ ñ desumi solum ex eo q̄d pōt operari libere, sicut parvuli etiam fortasse ē amentes operantur, sed multo magis ex eo q̄d pōt operari honestè & iudicat illud obtu dignum eē amore naæ humanæ potentis operari honestè, ē consequenter vult illud obtu, qa ē dignum amore naæ humanæ potentis operari honestè, atq adeo aliquomodo illa cognitio ē volitio sit reflexivæ supra volitionem honestam ut honestam.

Fatendum ergo videtur aliquam ibi intervenire reflexionem, q̄d quidem absq inconvenienti fieri pt, nec ē. ōis re=flexio in hac maā vitiosa ē, nec argta suprafacta ɔtra ʒtiam sententiam procedunt contra oēm reflexionem, sed solum contra illam qua voluntas ita ferretur ad obtū honestum ut ñ amaret in illo aliam bonitatem nisi eam quæ proveniret ab ipsa volitione, ita ut eēt bo=num solum ut volibile a volitione; hoc, inquam, illigi ñ pt, q̄a si elee=mosyna v: g: ñ ē bona nisi ut volibilis, ñ apparet cur magis allice=retur voluntas ab eleemosyna quam ab alio obto ad amandam illam. ñ pt ergo voluntas amare eleemosynam qa ut volibilis ē bona, sed pp aliam bonitatem quam ex se pt. alia vero reflexio ē illa, de qua nunc loquimur, qua voluntas fit propter obto ipsas operaões honestas poibiles, ñ tanquam bonitatem obti q̄d amat, sed tanquam terminum poibilem suæ poæ, ex quo mensuratur pfectio naæ nr̄æ ut pōit comparari cum bonitate obti q̄d amatur, ē appareat obtu dignum eē affectu poæ tam pfectæ. hæc reflexio ñ videtur habere inconveniens sicut illa alia.

Advertendum tn̄ ē diverso modo eē concedendam hanc re=flexionem in Deo ē in Angelis, ē diverso modo in hominibus. nos ē. qa ñ pōumq cognoscere nr̄as operaões ut poibiles ē antequam sint nisi confuse ē imperfectè, ñ facimq per illam volitionem eleemosynæ, re=flexionem supra eandem volitionem nisi confusissimè secundum raoem

commu=

communem confusissime cognitam, quatenus obiicitur nobis nra natura affecta qua ~~hoc~~ sit operari honeste, in quo obiecto confuso continetur implicite ordo ad oēs volitiones honestas pōbiles. at verò Deus vel Angelus, qui etiam fortasse pt cognoscere distincte oēs suas volitiones honestas antequam ab ipsis existentibus accipiat species, poterit absque confusione habere reflexionem supra ipsum actum modo explicato, in quo n apparet conveniens, n. e. obiicitur sibi ut existens, sed ut pōbilis et in obliquo, imo nec illa volitio vult seipsam, sed solam eleemosynam v. g. qua est digna illo et oī alio affectu pōbili Angelico vel divino.

SECTIO V.

Utrum omnis actus malus habeat suam malitiam per contrarietatem ad legem?

Ex sectione 3tia reiecimus in hunc locum hoc dubium, supponimus a. quaedam ēē obiecta mala qa prohibita, illa scilicet quae lege positiva prohibentur, ut esus carnium feriâ sextâ, et alia similia quae antecedenter ad prohibitionem n sunt mala; quaedam vero prohiberi qa mala, ut mendacium, furtum et alia quae prohibentur lege nāali. quamvis a. illa priora immediate sint contra solam legem positivam, mediate tn sunt etiam contra legem nāalem, nam lex nāalis dictat obediendum ēē praecepto superioris legitimi, quare supposito praecepto Pontificis prohibentis esum carnium, iam illud obiectum erit immediate contra legem Pontificis et mediate contra legem nāalem. ex quo etiam fit quod sententia verum sit oīa peccata ēē contra legem Dei etiam ea quae sunt contra leges hoīum, qa nimirum lex Dei praecipit obedientiam exhibendam etiam hoībus, quare illa inobedientia saltem mediate erit contra legem Dei nec ullum erit peccatum de facto quod n sit contra legem Dei etiamsi peccatum sit ex conscientia erronea, qa Deus praecipit n agere contra conscientiam etiam erroneam, atque adeo hic et nunc illud peccatum erit contra aliquod verum praeceptum Dei.

Difficultas ergo n est: an oīs actus malus sit contra legem aeternam, sed an per hoc constituatur in rōne mali quatenus est contra legem aliquam aeternam. Pa sententia affirmat peccatum seu actum malum in tantum ēē malum in quantum est contra legem aeternam. hanc docet Valentia in praesenti disp. 6 q. 1 puncto 1. Molina 1 parte q. 5. disp. unica. Victoria relectione de veniente ad usum rōnis. Curiel in praesenti q. 71 art. 6 dub. 5. et alii multi quos refert et sequitur Salas in praesenti tract. 7. disp. 7. sect. 1. et tom. 2. tract. 13. disp. 2. sect. 4.

Deriuitur haec sententia primo ex Scriptura, in qua peccatum et violatio legis pro eodem accipiuntur. psal. 118. praevaricantes reputavi

oēs